

Bijlage 2A

Begrippenlijst

Datum

15 APRIL 2026

Inhoudsopgave

BOSS-LANDSCHAP.....	2
BOSS-NETWERK.....	2
BOSS-PLEKKEN.....	2
BOSS-PRINCIPE.....	3
BUITENRUIMTEPLAN.....	3
BUURTACTIEKAART.....	3
BVO-MODEL.....	3
DEFINITIEF ONTWERP (DO).....	4
GEZONDE LEEFOMGEVING.....	4
HARDWARE.....	4
LOCATIEGEBONDEN UITVOERINGSKADERS.....	4
ON.....	5
ONTWIKKEL- EN EVALUATIEOVERLEG (OVERKOEPELEND).....	5
OPDRACHTTEAMOVERLEG (UITVOERINGSGERICHT).....	5
ORGWARE.....	5
P1.....	5
P2.....	5
P3.....	5
PLAN VAN AANPAK (PVA).....	5
REVISIE(DOCUMENTEN).....	6
SCHETSONTWERP (SO).....	8
SOFTWARE.....	8
SPEELPLEK.....	8
SPEELTUIN.....	8
SPELTYPES.....	8
STAKEHOLDERS.....	9
UITVOERINGSPLAN.....	9
VOORLOPIG ONTWERP (VO).....	9

BOSS-LANDSCHAP

Kinderen ervaren een plek als een landschap waarin ze heerlijk hun gang kunnen gaan. Een BOSS-landschap heeft aanleidingen om te kunnen bewegen, elkaar te ontmoeten en samen te spelen en te sporten. Daarin kunnen toestellen een plek hebben, maar dat hoeft niet. Van iedere bestaande speelplek willen we een BOSS-landschap (onder de noemer kernplek, buurtplek, steunplek of straatplek) maken die past binnen het BOSS-netwerk in een buurt of kern.

BOSS-NETWERK

Iedereen heeft recht op een mooie plek op een bereikbare afstand. Een plek die ook aan mensen met een beperking de mogelijkheid geeft om mee te doen. Afhankelijk van de ruimtelijke opbouw en de bevolkingsopbouw in een buurt of kern is een samenhangend netwerk aan ruimtes, plekken en routes nodig.

Om ervoor te zorgen dat er altijd een goede aantrekkelijke plek is in de buurt, willen we bestaande speelplekken omvormen tot kern-, buurt-, steun- en straatplekken. Alle plekken samen vormen met de speel- en beweegroutes in een buurt of kern het BOSS-netwerk.

In het BOSS-netwerk vormen de kern- en buurtplekken samen met de steunplekken de hoofdstructuur in een buurt of kern. De aanvullende nevenstructuur focust op een breder gebruik voor direct omwonenden, maar zonder speeltoestellen van de gemeente.

BOSS-PLEKKEN

We kennen 4 soorten BOSS-plekken.

Kernplekken: een kernplek heeft een aantrekkelijke inrichting voor de doelgroep van 0-99 jaar. Op deze plekken is veel te doen met veel ruimte om samen te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten. Een belangrijk uitgangspunt voor de inrichting van een kernplek is dat deze plekken altijd inclusief zijn. Hiermee bedoelen we dat mensen met een beperking mogelijkheden hebben om mee te doen.

Buurtplekken: Op de centrale buurtplekken zorgen we voor voldoende aanbod voor één of meer buurten en houden we ook rekening met inclusie, groen en gezond. De nadruk ligt op deze plekken op de BOSS-thema's in een BOSS-landschap in plaats van op een speel- en/of sportplek. De plek moet voldoende uitdaging bieden voor kinderen en jongeren. En medegebruik door volwassenen mogelijk maken.

Steunplekken: deze plekken zijn nodig in het basisvoorzieningsniveau als de buurtplek niet volledig kan bieden wat nodig is voor de doelgroepen. Denk aan een extra speelplek als de buurtplek decentraal of te ver ligt voor de jonge kinderen.

Straatplekken: de straatplekken en speel- en beweegroutes die onderdeel uitmaken van de nevenstructuur zijn in het BOSS-netwerk niet persé nodig als basisvoorziening. De straatplekken

en speel- en beweegroutes lenen zich goed om gezamenlijk het informele buurtnetwerk te vormen. Omwonenden kunnen voor deze plekken en routes zelf het initiatief nemen.

BOSS-PRINCIPE

Vaak werd buitenspelen gezien als iets voor de kinderen. Maar de afgelopen jaren zijn we gaan inzien dat het buiten zijn belangrijk is voor de gezondheid van iedereen. Daarom praten we vanaf nu over BOSS. En BOSS staat voor **B**ewegen, **O**ntmoeten, **S**pelen en **S**porten.

Met het nieuwe buitenruimteplan laten we het klassieke speelruimtebeleid voor kinderen los en hebben we een begin gemaakt met BOSS voor alle gebruikers. Vanaf nu kijken we meer integraal en multifunctioneel naar de buitenruimte en wat de verschillende doelgroepen nodig hebben.

BUITENRUIMTEPLAN

Het buitenruimteplan is een uitwerking van het thema Gezonde Leefomgeving in de omgevingsvisie 'Landstad Hardenberg'. Het buitenruimteplan vormt een leidraad en instrument om samen met inwoners in hun buurt of kern BOSS-netwerken te ontwikkelen.

In deel 1 staan de uitgangspunten voor de inrichting van het groen, de straten en de BOSS-landschappen. Op de kaartbladen in deel 2 is informatie te vinden over de verschillende kernen. Voor iedere buurt of kern is een voorstel gedaan voor de toekomstige indeling van de type plekken, in samenhang met de ruimtelijke opbouw en de bevolkingsgegevens. Deel 3 bevat inspiratiebladen. Hierop is te zien hoe de verschillende type plekken eruit kunnen zien. Ze zijn bedoeld als inspiratie voor inwoners bij het gesprek over de inrichting.

BUURTACTIEKAART

Voor een aantal buurten en kernen hebben we buurtactiekaarten opgesteld. Een buurtactiekaart geeft de ontwikkelingsrichting van de bestaande speel- en sportplekken naar een BOSS-netwerk in een buurt of kern weer. Naast de thema's Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten hebben we hierop ook aandacht besteed aan 'Groen en Gezond' en 'Inclusie'.

Op basis van deze kaart kan het BOSS-netwerk in een buurt of kern worden ontwikkeld.

BVO-MODEL

Het Bewegvriendelijke Omgevingsmodel (BVO-model) is ontwikkeld om aan te geven uit welke elementen een beweegvriendelijke omgeving bestaat: Hardware, Software en Orgware. Het BVO-model draagt bij aan:

- De leefbaarheid
- De sociale samenhang
- De identiteit van een buurt of kern
- Participatie van inwoners

DEFINITIEF ONTWERP (DO)

De details van het VO worden in het Definitief Ontwerp (DO) nog verder uitgewerkt. De opmerkingen op het VO worden in het DO verwerkt. Het DO dient op schaal, zowel digitaal als analoog te worden aangeleverd. Het DO dient voldoen te zijn uitgewerkt, zodat ON P2 het ontwerp verder kan uitwerken in uitvoeringstekeningen en een offerte.

GEZONDE LEEFOMGEVING

Een gezonde leefomgeving is een fysieke en sociale omgeving die mensen als prettig ervaren, gezond gedrag uitlokt en beschermt tegen negatieve invloeden op hun gezondheid. Kenmerken van een gezonde leefomgeving zijn een goede luchtkwaliteit, voldoende groen en water, uitnodigende plekken om te bewegen, elkaar te ontmoeten, een goede mix van voorzieningen en een veilige inrichting die rust biedt en uitnodigt tot ontspanning.

HARDWARE

Hardware bestaat uit de fysieke (sport)infrastructuur dat voor iedereen toegankelijk is en die sport en bewegen faciliteren. Hardware kan bestaan uit verschillende onderdelen:

- Speel- en sportplekken (zoals bijvoorbeeld schoolpleinen, speelplekken, trapveldjes, outdoor fitness)
- Sport-, speel- en beweegruimte (zoals bijvoorbeeld beweegtuinen, volkstuinten, parken, speelvijvers)
- Routes (zoals bijvoorbeeld wandelroutes en fietspaden)
- Buitengebied (zoals bijvoorbeeld bos en heide)
- Sportaccomodaties/sportvoorzieningen (zoals bijvoorbeeld grasvelden, en sporthallen, zwembaden)
- Nabijheid publieke voorzieningen (zoals bijvoorbeeld een school, supermarkt, kerk)

LOCATIEGEBONDEN UITVOERINGSKADERS

Een locatiegebonden uitvoeringskader is een nadere concretisering van de jaarlijkse opdracht. Het uitvoeringskader biedt per BOSS-plek richting en houvast voor ontwerp, participatie, uitvoering en afstemming. Het doel van het locatiegebonden uitvoeringskader is:

- het vertalen van beleidsdoelen en buurtactiekaarten naar een specifieke locatie;
- het borgen van maatwerk per BOSS-plek;
- het faciliteren van effectieve samenwerking;
- het creëren van ruimte voor optimalisatie, innovatie en leren binnen de kaders van de jaarlijkse opdracht

Een locatiegebonden uitvoeringskader bevat in ieder geval:

- naam en ligging van de locatie;
- typering van de BOSS-plek (conform de buurtactiekaart);
- relevante beleids- en gebiedsuitgangspunten;
- aandachtspunten vanuit participatie en omgeving;
- globale scope en ambitie voor de locatie;
- een indicatieve planning en fasering;

- een indicatief budget (onderdeel van het jaarlijkse taakstellend budget).

ON

Afkorting voor de term opdrachtnemer

ONTWIKKEL- EN EVALUATIEOVERLEG (OVERKOEPELEND)

Een periodiek overleg waarin de gemeente Hardenberg samen met alle gecontracteerde opdrachtnemers reflecteert op de uitvoering van de BOSS_opgave. Het overleg is gericht op kennisdeling, gezamenlijke evaluatie en het verbeteren van samenwerking, processen en werkwijzen, met als doel de doorontwikkeling van toekomstige opdrachten.

OPDRACHTTEAMOVERLEG (UITVOERINGSGERICHT)

Een overleg waarin de voor een specifieke jaaropdracht betrokken opdrachtnemers (ON) van perceel 1, 2 en 3 samen met de opdrachtgever afstemming hebben over ontwerp, participatie, planning en uitvoering. Het overleg is gericht op integrale samenwerking, voortgangsbewaking en het optimaliseren van de uitvoering binnen de gestelde projectdoelen en -kaders.

ORGWARE

Orgware bevat alles wat betreft het proces achter het zichtbare aanbod (hardware en software). Denk hierbij aan burgerparticipatie, eigenaarschap, beheer en onderhoud.

P1

Afkorting voor de term Perceel 1

P2

Afkorting voor de term Perceel 2

P3

Afkorting voor de term Perceel 3

PLAN VAN AANPAK (PVA)

Na de eerste schouw van de plekken wordt een plan van aanpak gemaakt door ON P1. Voor iedere opdracht stelt ON P1 één plan van aanpak op, waarin de aanpak van de verschillende plekken staat beschreven. Het format voor het plan van aanpak is vrij, maar deze bevat minimaal:

- Wat speelt er in de verschillende gebieden
- Opgaven voor iedere plek, verdeeld naar eisen en wensen
- Eerste vertaling buurtkaart naar schets per plek (doelgroepen, functieverdeling, routes etc)
- Afbakening projectgebied en routing
- Stappenplan voor de aanpak per plek
- Communicatiestrategie
- Werkwijze participatie
- SROI strategie alle ON

- Inzet en urenraming ON P1, inclusief prijsopgave
- Planning (incl. uitvoering op hoofdlijnen door ON P2 en P3)

Verder per plek (door ON P2 en/of P3):

- Grondstoffenoverzicht (hergebruik en hoeveelheden)
- Kansen en bedreigingen per plek irt uitvoering
- Overzicht uitvoeringszaken (bomen, kabels en leidingen, ligging etc)

REVISIE(DOCUMENTEN)

- Een digitale tekening op schaal waarop de complete nieuwe situatie staat aangegeven, alsmede welke inrichting verwijderd is.
- De inmeting, revisietekeningen en overige data t.b.v. het beheersysteem moet voldoen aan de eisen in het Meetbestek Geo-informatie gemeente Hardenberg en de overige vormeisen van het beheersysteem van de gemeente Hardenberg. Het Meetbestek is als bijlage toegevoegd.
- GEO gerefereerde informatie (rd stelsel New Amersfoort epsg 28992)
- *dwg volgens de Nederlandse Cad standaard (NLCS);
- Gesloten polylijnen, symbologie objecten en materiaal.
- BGT-uitgangspunt:
- Maaiveld niveau (opdelende laag, vlakdekkend)
- Inrichtende maag (punt- ne lijn-objecten)
- Per object vastgesteld en onderverdeeld: type/fysiek voorkomen/functie
- In aanvulling op het Meetbestek moeten worden ingemeten en op de revisie vermeld:
- bomen,
 - speeltoestellen,
- ondergronden,
 - valzones,
 - speelaanleidingen,
 - straatmeubilair,
 - afvalbakken
 - drainage of andere leidingen.

Van de aangebrachte **speeltoestellen** moet de volgende attribuut informatie worden aangegeven:

- soort toestel
- typenummer
- fabrikant
- bouwjaar
- valhoogte
- soort ondergrond
- Bruto aanschafwaarde
- GPS locatie
- foto van het toestel (jpg)

- Leesbare foto van het typeplaatje (jpg)
- per toestel dienen de volgende documenten te worden aangeleverd:
 - Keuringscertificaat van een AKI (Aangewezen Keurings Instantie) (pdf)
 - Nederlandstalige Handleiding onderhoudsinstructies (pdf)
 - Nederlandstalige Productblad (pdf) met:
 - gebruiksaanwijzingen,
 - gegevens over doelgroep en leeftijdscategorie,
 - veiligheidsinstructies en
 - bouwtekeningen met opvangzone en maatvoering

Alle informatie aan te leveren bij de algemene desk van Playmapping voor verwerking van het toestel in Playmapping, zodat de actuele certificaten gekoppeld kunnen worden aan het speelobject (veiligheidsregistratie). Indien blijkt dat gegevens in Playmapping van Opdrachtgever foutief on onvolledig zijn, dient opdrachtnemer beschikbaar te zijn om de correcte gegevens alsnog aan te leveren.

Van de aangebrachte **groenvoorzieningen** moet de volgende attribuut informatie worden aangegeven:

- plantvak- of object-ID (unieke code waarmee de locatie op tekening aan de gegevens kan worden gekoppeld)
- soort groen (vlgs IMBOR classificatie)
- boomsoort
- sortiment per plantvak
- jaar van aanleg
- standplaats boom; in beplanting, in gras of in verharding

Van de aangebrachte **verhardingen** moet de volgende attribuut informatie worden aangegeven:

- object-ID
- soort verharding
- toplaag, dikte
- fundering, soort
- fundering, dikte
- jaar van aanleg

van de aangebrachte **straatmeubilair en andere inrichting** moet de volgende attribuut informatie worden aangegeven:

- object-ID
- soort element
- leverancier
- type
- jaar van aanleg

De revisietekeningen en overige data t.b.v. het beheersysteem dienen overeen te komen met het geometbestek.

SCHETSONTWERP (SO)

Het Schetsontwerp (SO) is een eerste, globale visuele weergave van een ontwerpidee. Het is een ruwe schets (op schaal) die de basis vormt voor verdere ontwikkeling en verfijning. Het SO dient ook geschikt te zijn voor het opstellen van een eerste raming. In het SO moeten de volgende onderdelen verwerkt zijn:

- de rol en de functie van de BOSS-plek in het BOSS-netwerk
- de eerste ideeën voor de zonering (inclusief speltypes)
- de doelgroepen
- de spelfuncties/toestellen/aanleidingen
- de routing
- de verdeling groen, grijs en blauw.

SOFTWARE

Software staat voor het aanbod van activiteiten, begeleiding en communicatie

SPEELPLEK

Een speelplek is een openbaar toegankelijke plek die speciaal is ingericht om mensen te laten spelen, sporten en om elkaar te ontmoeten. De verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van een speelplek ligt doorgaans bij een gemeente.

SPEELTUIN

Een speeltuin is een omheinde speelplek waarbij een vereniging of stichting vaak verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van de voorzieningen. Sommige speeltuinen zijn openbaar toegankelijk, andere speeltuinen vragen een vergoeding (middels bijv. een lidmaatschap) om binnen te komen.

SPELTYPES

Om fijne BOSS-landschappen te realiseren waar ook samenspelen wordt gestimuleerd vinden we het belangrijk dat tijdens de ontwerperperiode voldoende aandacht is voor speelzones. Onze voorkeur gaat hierbij uit naar zonering op type spel. Hierbij onderscheiden we de volgende speltypes:

Actiefspel: de speelzone is gericht op het stimuleren van bewegen en het leren van allerlei motorische vaardigheden. Denk aan: schommelen, glijden, wippen, draaien, klimmen, rennen, rijden, verstoppen, dansen, sleeën, muziek maken, etc.

Fantasiespel: de omgeving en speelaanleidingen zijn gericht op het stimuleren van fantasiespel. Denk aan ridders en kastelen, vader-en-moedertje, winkeltje, boerderij, etc.

Constructiespel: speelzone gericht op het stimuleren van spelen en bouwen met (natuurlijke) materialen. Denk aan: spelen met zand en water, hutten bouwen, reuzenlego, etc.

Balspel: omgeving en speelaanleidingen gericht op spelen met een bal. Denk aan: voetbal, basketbal, pingpongen, etc.

Zintuiglijk spel: speelzone gericht op het stimuleren en spelen met alle zintuigen. Denk aan: ruiken, proeven, voelen, zien en horen.

STAKEHOLDERS

Voor een duurzaam gebruik en betrokkenheid van onze inwoners vinden wij het belangrijk dat verschillende stakeholders bij de omvorming van plekken worden betrokken. Potentiële stakeholders zijn: dorpsbelangen/wijkverenigingen, scholen, woon-/zorgcentrum De Baalderborg (biedt wonen, dagbesteding en begeleiding aan mensen met een verstandelijke of (meervoudige)beperking), scholen, sportaanbieders, De Stuw (welzijnsorganisatie voor maatschappelijke ondersteuning) en collega's van het Maatschappelijk Domein (MD).

UITVOERINGSPLAN

Na overdracht DO van ON P1 naar ON P2 gaat deze, voordat de daadwerkelijke uitvoering start, een uitvoeringsplan maken in samenspraak met de opdrachtgever en ON P1. Het format hiervoor is vrij, maar deze bevat minimaal:

- Een bestek in Excel en benodigde uitvoeringstekeningen
- De wijze waarop het werk wordt uitgevoerd, inclusief toepassing van SROI
- Het communicatieplan
- De planning (tot plekniveau, inclusief certificering en opleveringsplan)
- Een V&G plan
- Een Grond- en bouwstoffenplan
- Een beschrijving van de benodigde vergunningen

De prijsaanbieding/offerte afgeprijsd op eenheden zonder stelposten en bijlagen voor toestellen en ondergronden

Tijdens de uitvoering is ON P2 verantwoordelijk voor het bijhouden van een afsprakenlijst uit de overleggen.

Na de uitvoering is ON P2 verantwoordelijk voor het aanleveren van de revisiedocumenten (zie toelichting onder revisie(documenten)).

VOORLOPIG ONTWERP (VO)

Het Voorlopig Ontwerp is een verdere uitwerking en verfijning van het SO. Het VO is op schaal en heeft een nadere detaillering en invulling van hetgeen bedacht is tijdens het SO. Onderdelen die verder zijn uitgewerkt betreffen o.a.:

- beplantingstype, toesteltype, meubilair, hekwerk, speelaanleidingen.

Inwoners dienen het VO ook te kunnen 'lezen'. Dat betekent dat het VO duidelijk laat zien op welke wijze hun input in het ontwerp is verwerkt, wat er op een bepaalde plek verandert, hoe hoog het is (bijv. een speeltoestel of beplanting), waar wat komt of staat, hoe rekening wordt gehouden met inclusie en welke winst wordt behaald op de thema's duurzaamheid en

circulariteit. De ontwerpkeuzes dienen onderbouwd te worden in een duidelijke toelichting. De raming is iets verder uitgewerkt en indien mogelijk opgesteld in samenspraak met ON P2, zodat een snelle overdracht kan plaatsvinden.